

Arne Skov Hansen
Gastrupvej 12
6630 Rødding

Miljøgodkendelse

Kvæg og slagtekyllinger

Vejen
KOMMUNE

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 16a i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Læsevejledning:

Denne afgørelse er opdelt i 3 dele.

- **Del 1 Afgørelse og vilkår**
består af godkendelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.
- **Del 2 Miljøteknisk redegørelse**
består af den miljøtekniske beskrivelse, som ligger til grund for sagsbehandling samt vurderinger, der resulterer i de stillede vilkår.
- **Del 3 Lovformalia**
består af oplysninger om ejendommen, grundlaget for afgørelsen, høring, offentliggørelse, udnyttelse og ophør samt en bilagsoversigt.

1 Afgørelse og vilkår

Del 1 består af afgørelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.

Vejen Kommune har i henhold til Husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og den miljøtekniske redegørelse foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Vurderingen ligger til grund for de vilkår, der er angivet i del 1.

Vejen Kommune har den 6. marts 2019 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Gastrupvej 12, 6630 Rødding, som omhandler følgende:

- Etablering af to kyllingehuse på hver 3.070 m² produktionsareal (3.172 m²).
- Overgang til godkendelse efter stipladsmodellen
- Plantning af gruppevise træer og buske syd for staldanlæggene (jf. figur xx)

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 209926, version nr. 2.

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 16a i Husdyrgodkendelsesloven¹ på vilkår, som angivet efterfølgende.

Kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrgodkendelsesloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke sættes i gang, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

Der etableres gruppevis beplantninger syd for kyllingestaldene, når disse er etableret. Dette gøres for at bryde facaden. Beplantningerne vil komme til at bestå af hjemmehørende arter både af træer og buske.

Vejen Kommune dispenserer fra afstandskravene til naboskel, der sættes vilkår om, at der skal være minimum 5 m fra de nye stalde til skel.

---

¹ "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" - nr. 1572 af 20.12.2006.

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Vejen Kommune den 15. maj 2019

Helle frank Jensen

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Vilkår for afgørelsen

Information om ændringer på husdyrbruget

1. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til afgørelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne afgørelse.
2. Hvis staldanlægget ikke etableres i det godkendte omfang, udløser det krav om genberegning af BAT-niveau og evt. ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse.

Husdyrproduktionen

3. Der skal være minimum 5 m fra de nye stalde til skel.
4. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang (se figur 1):

Bygning nr.	Staldsystem	Dyretype	Areal med ammoniakfordampning
1	Dybstrøelse Dybstrøelse Sengestald, spalter, bagskyl/ring	Malkekøer, kvier, stude Heste Malkekøer, kvier stude	85 m ² 21 m ² 740 m ²
2	Sengestald, spalter, bagskyl Dybstrøelse	Alle kvæg Alle dyr	51 m ² 36 m ²
3	Slagtekyllinger	Slagtekyllinger	3.070 m ²
4	Slagtekyllinger	Slagtekyllinger	3.070 m ²
5	Gyllebeholder	Naturligt flydelag	313 m ²

Foranstaltninger for at undgå forurening

5. For de nye staldanlæg, skal der udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand - senest ved udnyttelsesfristens udløb. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal være tilgængelig for myndigheden ved miljøtilsyn.
6. For det eksisterende anlæg skal der kunne fremlægges en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand – senest 3 måneder efter meddelt afgørelse.
7. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
8. Der skal udarbejdes en beredskabsplan senest 1 måned efter, at anlægsændringerne i godkendelsen er sket. Beredskabsplanen skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om beredskabsplanen.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse skaden.
- Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer samt vandløb mm.
  - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
9. Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå, skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
  10. Ved driftsforstyrrelser eller driftsvigt på varmeveksleren der varer mere end 7 dage, skal kommunen informeres.
  11. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

12. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.
13. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning på mindst 3 måneder på husdyrbruget.
14. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
15. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
16. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.

Ammoniakfordampning

17. Der skal være en varmeveksler i drift i slagtekyllingestaldene, når der er dyr i staldene. Varmeveksleren skal være optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste (eller efterfølgeren herfor) og have en ammoniakreducerende effekt på mindst 30 % af ammoniakemissionen fra slagtekyllingestaldene.
18. Varmeveksleren skal installeres, benyttes og vedligeholdes efter producentens anvisninger.

Lugt

19. Hos kalve på dybstrøelse/anden strøelse skal der ske hyppig udmugning, og overfladen skal holdes ren og tør.
20. Hos større dyr på dybstrøelse skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af dybstrøelsesmåtten holdes ren og tør.

21. Markstakke udelukkende bestående af fjerkrædybstrøelse fra slagtekyllinger skal overdækkes samme dag, som den udlægges, også selv om der er tale om en midlertidig opbevaring af dybstrøelse på marken i forbindelse med selve udbringningen.

Støjgrænser

22. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende gennemsnitsværdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Støjgrænser (I)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

23. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Fluer og skadedyr

24. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi².
25. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for forekomst af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

26. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

27. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.

---

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", www.dpil.dk

28. Ved opsætning af udendørs belysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.
29. Natbelysning i stalden må være maks. 10 lux. Alternativt skal lyset være slukket.
30. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med en timer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen eller slukkes manuelt efter endt arbejde.

Spildevand

31. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
32. Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og opbevares og behandles som spildevand i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.
33. Al vask af vogne til dyretransport samt maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Oplag af olie, kemikalier etc.

34. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
35. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
36. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke³.

Affald

37. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

38. Ventilationsanlæg, mælkekølingsanlæg, og varmeveksler skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse – dog mindst én gang om året.
39. Der skal anvendes foderblandinger med sænket fosforindhold ved hjælp af tilsætning af fytase og/eller anvendelse af foderfosfater med høj tilgængelighed, med mindre dyrlæge skriftligt har begrundet yderligere fosforbehov i besætningen i en nærmere angivet periode.
40. Der skal anvendes fasefodring i slagtekyllingeproduktionen.

---

³ "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 1611 af 10. december 2015).

41. Hvis husdyrbrugets elforbrug i et år overstiger 225.000 kWh skal bedriften gennemgås af energikonsulent eller tilsvarende energifaglig person for at optimere energiforbruget. Dokumentation i form af rapport eller lignende skal kunne fremvises ved tilsyn. Rapportens anbefalinger skal indføres på ejendommen senest 1 år efter gennemgang af bedriften, eller ifølge en nærmere fastlagt handlingsplan.

Egenkontrol

42. Husdyrbruget skal kunne fremvise staldtegning eller lignende til dokumentation af størrelsen på områder med dyr.
43. Kvæghold: Der skal, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af protein pr. kg. fuldfoder på årsbasis – beregningen skal gemmes i min. 5 år og kunne forevises tilsynsmyndigheden.
44. Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
- Dokumentation for aflæsning af el-forbrug og vandforbrug samt de aflæste værdier.
  - Sammenligning af vand- og energiforbrug med det forventede samt gennemførte tiltag for at reducere forbruget.
  - Registreringer af vandforbrug – aflæsning hver 6. måned.
  - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie (år og mængder).
  - Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
  - Dato for kontrol/service af mælkekøleanlægget og angivelse af hvad, der evt. er foretaget for at minimere anlæggets energiforbrug.
  - Dato for kontrol/service af ventilationsanlægget og angivelse af hvad, der evt. er foretaget for at minimere anlæggets energiforbrug.
  - Dato for kontrol/service på varmeveksleren.
  - Dato for evt. driftsstop på anlæg til varmeveksleren, varighed af og årsag til driftsstop og tiltag, samt hvad der er gjort for at rette op på fejl og mangler.
  - Dokumentation for aftale med Biogasanlæg.
  - Der skal foreligge en opgørelse over producerede hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
  - Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fæfoder.
  - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.

2 Miljøteknisk beskrivelse

Del 2 omhandler beskrivelser af forhold på ejendommen og deres eventuelle påvirkninger på det omgivende miljø. Afsnittet indeholder Vejen Kommunes vurderinger, som har resulteret i vilkårene i del 1.

Indholdsfortegnelse

2 Miljøteknisk beskrivelse	10
Dyrehold og anlæg	13
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	14
Begrænsning af eventuelle gener for naboer	18
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak	30
3 Lovformalia m.m.	35
Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	35
Forudgående inddragelse af offentligheden	35
Høring af udkast	35
Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere	36
Udnyttelse af afgørelse	36
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	36
Husdyrbrugets ophør	37
Øvrige forhold	37
Bilagsoversigt	38
Miljøteknisk redegørelse	42
Forord	43
1. Indledning	47
2. Ikke-teknisk resume	48
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	49
3. Husdyrbruget og det ansøgte	51
3.1 Indretning og drift af anlægget	51
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	53
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	54
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	54
3.4.1 Generelle afstandskrav	55
3.5 Ammoniakemission	55

3.5.1	Naturpunkter.....	56
3.6	Lugtemission.....	57
3.7	Øvrige emissioner og gener	58
3.7.1	Støj	58
3.7.2	Støv.....	58
3.7.3	Lys	59
3.7.4	Skadedyr	59
3.7.5	Transporter.....	59
3.8	Reststoffer, affald og naturressourcer	60
3.8.1	Døde dyr	60
3.8.2	Affald	60
3.8.3	Olie- og kemikalier.....	60
3.8.4	Energiforbrug	61
3.8.5	Vandforbrug.....	61
3.9	BAT-Ammoniakemission	62
3.10	Grænseoverskridende virkninger	62
4.	Projektets direkte og indirekte virkninger	63
4.1	Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	63
4.2	Begrænsning af ammoniakemission	64
4.3	Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	64
4.4	Lugtgener for omboende	65
4.5	Støjgener	65
4.6	Støvgener.....	65
4.7	Lyspåvirkninger.....	66
4.8	Skadedyr.....	66
4.9	Transporter.....	66
4.10	Energi	66
4.11	Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	67
4.12	Påvirkning af jordarealer og jordbund.....	67
4.13	Andet om befolkningen og menneskers sundhed.....	67
4.14	Alternative løsninger	67
4.15	Oplysninger om konsulenten	68

5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget	68
5.1	Ophør af IE-husdyrbruget	68
5.2	BAT: Råvarer, energi, vand og management	68
5.2.1	BAT-Energi	68
5.2.2	BAT-Vand	68
5.2.3	Management	69
6.	Konklusion	69

Dyrehold og anlæg

Husdyrproduktionen

Seneste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn den 15. marts 2018.

Det fremtidige husdyrhold på ejendommen kommer til at bestå af malkekøer med opdræt, heste og slagtekyllingeproduktion.

Ejendommens anlæg

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af kvægstald, dybstrøelsesstald, plansiloanlæg, gyllebeholder og lade til den husdyrproduktion, som er på ejendommen i dag. Udvidelsen af husdyrbruget sker med opførelsen af to bygninger på hver 3.070 m² til slagtekyllingeproduktion.

To tidligere godkendte haller til kyllingeproduktion (blå markering) opføres ikke, og bortfalder.

Tabel og figur herunder viser den fremtidige bygningsanvendelse på ejendommen.

Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Areal med dyr	Staldsystem	Dyr
1	Kvægstald	1.535 m ²	85 m ² 21 m ² 740 m ²	Dybstrøelse Dybstrøelse Sengestald, spalter, bagskyl	Malkekøer, kvier, stude Heste Malkekøer, kvier stude
2	Stald	298 m ²	51 m ² 36 m ²	Sengestald, spalter, bagskyl Dybstrøelse	Alle kvæg Alle dyr
3	Slagtekyllingestald	ca. 3.175 m ²	3.070 m ²	Strøelse på hele gulvfladen	Slagtekyllinger
4	Slagtekyllingestald	ca. 3.175 m ²	3.070 m ²	Strøelse på hele gulvfladen	Slagtekyllinger
5	Gyllebeholder	313 m ² /1.200 m ³		Naturligt flydelag	

Table 1. Oversigt over fremtidige bygninger på ejendommen. Bygningsnumre jf. figur 1.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Anlæggets udformning

Ansøger beskriver:

Der opføres 2 nye bygninger til produktion af slagtekyllinger. Staldene placeres med 20 meter mellem bygningerne. Staldene bliver identiske og vil begge have et produktionsareal på 3.070 m².

Staldene forventes at have følgende omtrentlige mål ca. 122 x 26 og en højde fra sokkel på ca. 7,5 m.

Staldene opføres i såkaldte sandwichelementer i farven koksgrå. I gavlerne etableres der en fast belægning, der skal anvendes til arbejds kørsel.

I forbindelse med anlægget opstilles 6 siloer til foder. Disse placeres mellem staldbygningerne. Siloerne får en maksimal højde på 10 m.

Varmevekslerne placeres ligeledes mellem staldbygningerne.

Staldene placeres øst-vest syd for de eksisterende anlæg. Etableringen sker i tilknytning til eksisterende anlæg da afstanden til maskinhuset er ca. 15 meter. Den nordligste stald vil blive etableret ind over en del af den nuværende ensilageplads.

Det samlede produktionsareal i de to stalde til slagtekyllinger bliver 6.140 m².

Grundet matriklens form er det ikke muligt at placere slagtekyllingestaldene i direkte tilknytning til eksisterende staldbygninger. Staldbygningerne placeres dog i tilknytning til det eksisterende maskinhus og delvist over eksisterende plansilo.

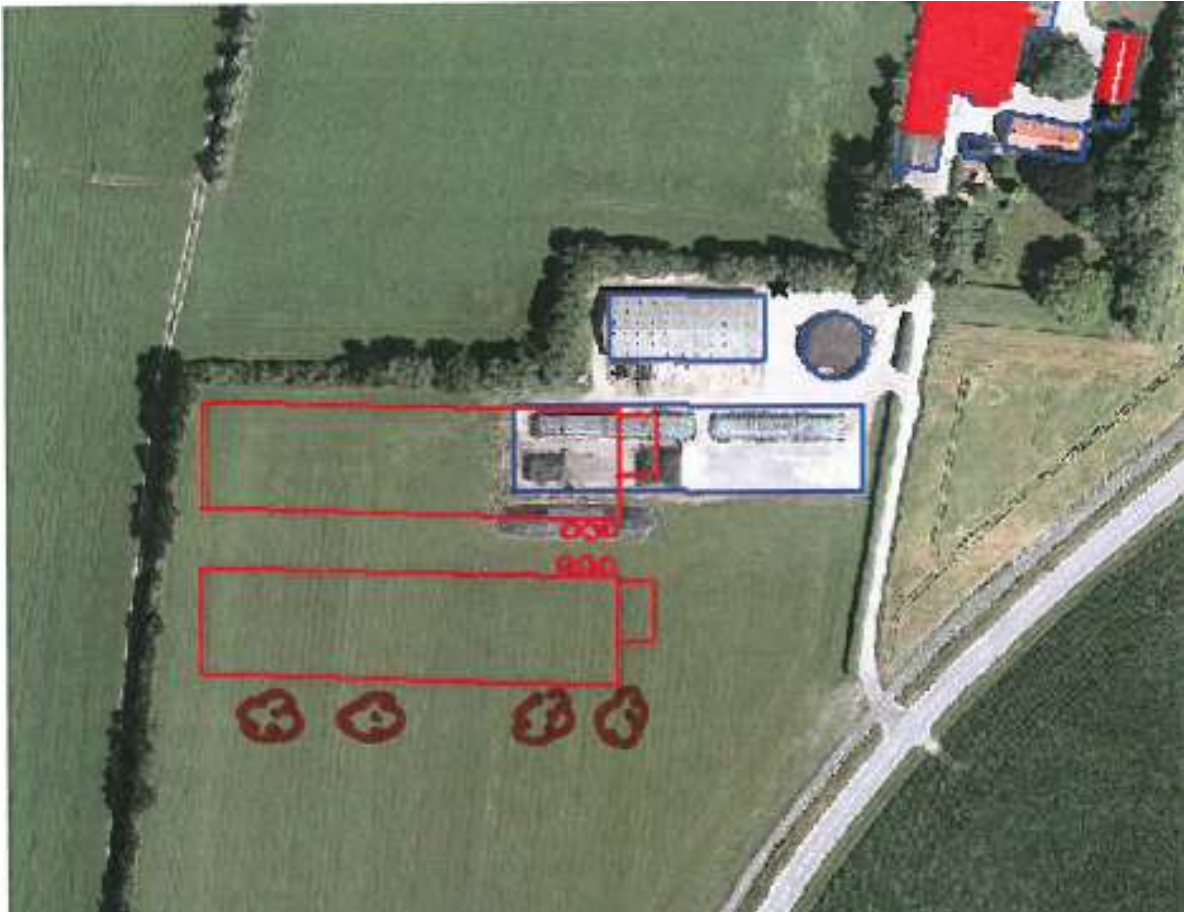
Staldbygningerne placeres med 20 meters mellemrum. Denne afstand er nødvendig af byggetekniske forhold hvor hensyn til brand, redningsveje og placering af tekniske anlæg skal tilgodeses.

Mellem de to staldbygninger placeres varmevekslerne, der er nødvendige af hensyn til BAT.

Af landskabelige hensyn placeres de 6 nødvendige fodersiloer ligeledes mellem staldbygningerne.

Der etableres gruppevis beplantninger syd for kyllingestaldene når disse er etableret. Dette gøres for at bryde facaden. Beplantningerne vil komme til at bestå af hjemmehørende arter både af træer og buske.

Grupper forventes af skulle bestå af eg eller avnbøg omgivet af forskellige buske fx hassel, benved og kornel.

Figur 2. Planteplan

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen ligger på Rødding bakkeø (Saale-moræne), og de øverste aflejringer udgøres helt overvejende af moræneler. Området præges af større og mindre skovbevoksninger: Rødding Skov (225 ha), Langetved Skov (60 ha) og Østerskov (33 ha) med store mellemliggende marker. Udover de større skove er der mange småbevoksninger. Skovene er alle rester af de tidligere Farrisskove og derfor meget gamle. Ca. 1/3 af skovene er tilplantet med nåletræer i nyere tid. Området er skovpræget og udpeget som uforstyrret område.

Områdets skalamæssige- og rumlige forhold bestemmes primært af de større skove og mindre træbevoksninger i blanding med de store markarealer. Der er ingen væsentlige tekniske anlæg ud over landbrugsbyggeri og højspændingsmaster.

Ejendommen er placeret indenfor "uforstyrret landskab". Der er i dag skærmende beplantning på 3 sider af det planlagte anlæg. Der vil blive etableret en mindre beplantning på syd-siden af stald 2 så staldbygningen ikke vil syne så dominerende fra Skodborgvej.

De nye stalde opføres i farver og materialer, der er afstemt efter de øvrige bygninger på ejendommen og vil dermed falde ind med de øvrige landbrugsbygninger i området.

Fodersiloer og varmevekslere placeres mellem staldbygningerne. Varmevekslerne vil derfor ikke kunne ses af forbipasserende og fodersiloerne vil syne mindre da de delvist vil være dækket af de nye staldbygninger.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse – se nedenstående tabel og figur.

Udpegningerne er fra Kommuneplanen⁴. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Nyt anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Potentielle økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej

⁴ Kommuneplanen 2017 – 2029 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk.

Natur-be-skyttelseslo-ven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
Museums-lo-ven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej Dog ca. 12 fra beskyttet dige
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 2. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. *Bevaringsværdige og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger.

Figur 3. Anlæggets placering i landskabet.

Anlæggene er placeret inden for "uforstyrrede landskaber". Derudover er der registreret beskyttede sten- og jorddiger ca. 12 m fra byggefeltet til staldene. Se ovenstående figur.

Vejen Kommune vurderer, at anlægget er indpasset i landskabet. Ejendommen vil kunne ses sydfra af Skodborgvej, men ved at lægge bygningerne samlet, med siloerne imellem bygningerne og beplantningen syd for staldanlægget, vurderer Vejen Kommune at anlægget ikke forringer udpegningsgrundlaget for uforstyrrede landskaber.

Begrænsning af eventuelle gener for naboer

Afstandskrav

Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6, 7 og 8 i Husdyrgodkendelsesloven, fra de nye stald og fra fordresiloer er vist i nedenstående tabel. For §§ 6 og 8 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 7 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
6	Nabobebyggelse	> 50 m	Der er ingen i nærheden	50 m
8	Naboskel	Ca. 5 m	Fra nye stalde til matr. nr 1. Langetved Skrave	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	> 15 m	Ingen i nærheden	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Vandløb	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Sø	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	> 100m	Ingen indenfor afstandskravet	100 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m

Tabel 3. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrgodkendelsesloven.

Afstandskravet fra den nye stald til naboskel er ikke overholdt, og der søges dispensation om fravigelse af dette krav. Der er ikke indkommet bemærkninger fra ejer af nabomatrikel.

Vejen Kommune dispenserer hermed fra afstandskravene til naboskel, der sættes vilkår om, at der skal være minimum 5 m fra de nye stalde til skel.

Alle øvrige afstandskrav er overholdt.

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

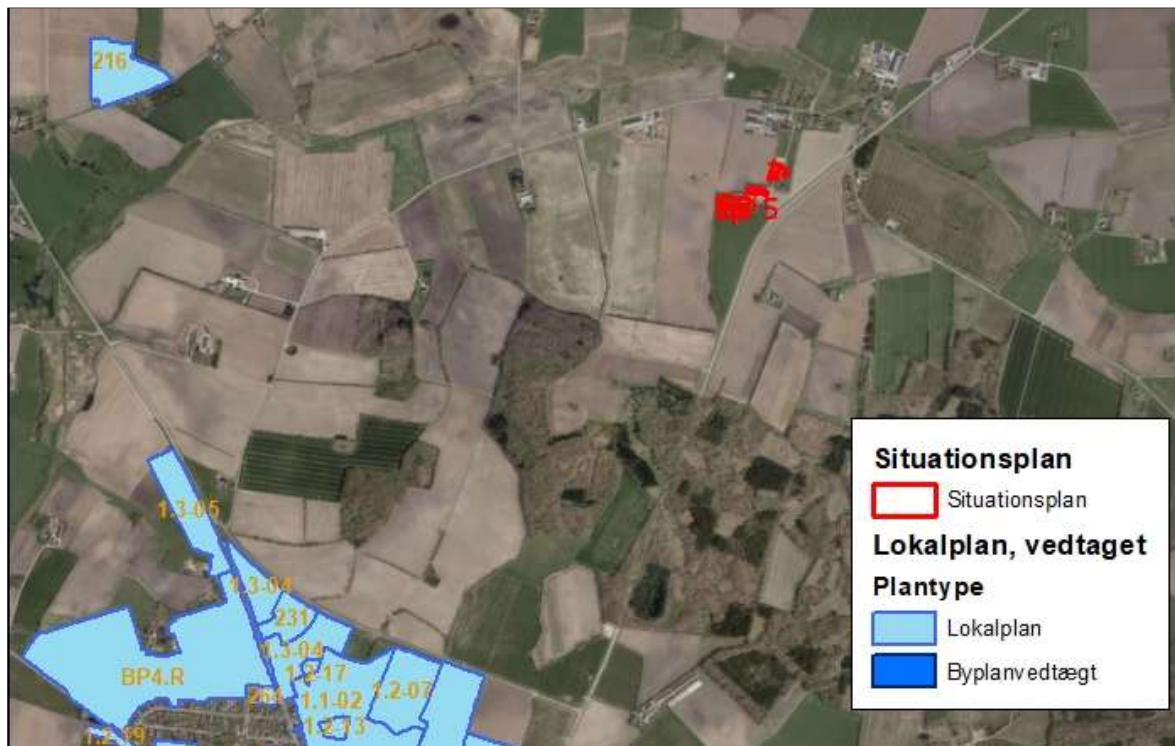
Lokalisering og Planrammer

Ejendommen ligger mere end 2 km væk fra nærmeste lokalplanområde.

Nærmeste lokalplaner i området er:

- Lokalplan nr. 1.2-20 (ca. 2 km syd for ejendommen) 'Toftegården'. Et boligområde i nord-østlige del af Røding by.
- Lokalplan nr. 216 (ca. 2,3 km vest for ejendommen) – Lokalplan for 'Område til offentlig formål, Hjerting)

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Figur 4. Husdyrbrugets placering.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrgodkendelseslovens genegrænser er overholdt.

Lys

Ansøger oplyser at ved slagtekyllingestaldene vil der blive etableret arbejdslys ved gavlen af staldene. Lyset vil kun være tændt ved behov, fx i forbindelse med afhentning af kyllinger til slagt.

Lys fra stalden vil ikke give anledning til fjernpåvirkning da der ikke er vinduer i stalden.

Der ændres ikke på lys på den eksisterende del af ejendommen hvor der lys i kreaturstaldene hele døgnet, dog med sænket intensiteten om natten.

Om den eksisterende produktion er der skærmende bevoksning, der begrænser lyspåvirkningen for omkringboende eller forbipasserende.

I de nye slagtekyllingestalde vil der ikke være lys om natten og desuden er der ikke vinduer i staldene så eventuelt lys vil ikke være synligt udefra.

Ved gavlene vil der blive installeret arbejdslys, som vil være tændt ved behov. Fx i forbindelse med klargøring til afhentning af kyllinger til slagt og klargøring til indsættelse af kyllinger. Lyset er kun tændt i begrænset omfang og vurderes derfor ikke at være til unødige gener for omkringboende og forbipasserende. Der er ikke tale om projektører eller lysmaster. Lyset vil ikke være blændende for forbipasserende på Skodborgvej.

Det er vigtigt, at arbejdslyset ved gavlen af staldene ikke blænder/lyser væk fra ejendommen. Der fastsættes vilkår, som skal sikre, at ejendommens drift ikke medfører væsentlige lysgener.

Det vurderes, at med overholdelse af de stillede vilkår, vil der ikke være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

For IE-brug deles BAT op i en del vedrørende ammoniakfordampning fra husdyrproduktionen og en generel del, der vedrører anvendelsen af bedst tilgængelig teknik til begrænsning af ressourceforbrug og udledning af affaldsstoffer, brug af mindst muligt giftige hjælpestoffer og størst mulig genanvendelse af reststoffer.

Ammoniakfordampning

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som det vejledende niveau angivet af Miljøstyrelsen, for at leve op til Husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på ca. 4.709 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er ca. 4.707,4 kg N/år. Ammoniakreduktionen opnås ved at installere varmevekslere i kyllingehusene.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for ammoniakfordampning or denne ejendom.

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Vurderingerne for anvendelse af BAT skal ske i forhold til følgende aspekter:

1. Management/Godt landmandskab
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Egenkontrol

Der er indsendt en miljøkonsekvensrapport med oplysninger om anvendelse af bedst tilgængelig teknik. Den er vedlagt som bilag til denne afgørelse

Egenkontrol: ACQP til kyllingeproduktionen skal sikre sporbarheden, og bruges af kyllingeproducenten til optimering af fodringsstrategi og ressourceudnyttelse.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-husdyrbrug med en produktion af slagtesvin eller slagtekyllinger anvende fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkeltdosis (100 pct.) fytase. Dokumentation herfor skal opbevares min. 5 år og kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Staldsystemet til slagtekyllinger er fast gulv med strøelse, foderautomater, der begrænser foderspild og drikkevandsniper/holdere, som begrænser vandspild. Gulvene holdes tørre for at undgå, at kyllingerne får svidninger på fødderne fra gødningen. Kyllingehusene drives som alt ind – alt ud, og gøres rene efter hvert hold slagtekyllinger.

For at genindvinde varmen fra luftudsugningen og holde gulvet tørt, har ansøger valgt at installere og bruge en varmeveksler af mærket Agro Clima Unit (ACU) Clima+ 200. Denne varmeveksler er optaget på Miljøstyrelsens "teknologiliste" med en reducerende effekt på ammoniakfordampningen på 30 %.

Varmeveksleren skal opfylde 2 kapacitetskrav:

- Mindst $0.6 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ kylling⁻¹ og
- Mindst $0.3 \text{ m}^3 \text{ t}^{-1}$ per kg kylling ved maksimal belægning.
Samt at den samlede kapacitet af recirkulerende ventilatorer er:
  - Mindst $1,3 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ kylling⁻¹ og
  - Mindst $0,65 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ per kylling.

Vejen Kommune stiller vilkår om, at varmeveksleren skal være i funktion, når der er kyllinger sat ind i stalden, og at den skal vedligeholdes efter producentens forskrifter.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsnit skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v., udover godkendelsen, skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 70.

I tilfælde af at dele af byggeriet ikke opføres, ændres forudsætningerne for godkendelsen. Dette bevirker at bl.a. BAT-niveauet for ejendommen ændres. Der er stillet vilkår om fornyet BAT-beregning, hvis teknologier ikke indføres i samme omfang, som angivet i ansøgningen.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknologi – bl. a. inden for følgende emner:

- Løbende eftersyn af indretninger på bedriften
- Hyppige registreringer af vand- og energiforbrug
- Elektronisk styring af klimaet i kyllingestaldene
- Varmeveksler i kyllingestald
- Frekvensstyret vakuumpumpe
- Vaskeautomat etableret med vandsparer
- Genanvendelse af vaskevand
- Brugsvand opvarmes via varme fra mælkekølingen

- Tilmeldt Kvalitetsprogram for produktionen
- Der anvendes fasefodring
- Opfølgninger på fodereffektiviteten
- Der anvendes letfordøjeligt uorganisk fosfat eller fytase til slagtekyllingerne

De etablerede staldsystemer på ejendommen vurderes til at leve op til kravet til BAT for alle dyregrupper.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BREF-dokumentets BAT-niveau.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentets⁵ krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

Vand og energiforbrug

Ejendommens forbrug skal årligt evalueres, og der skal være daglig fokus på energieffektivitet, vandbesparelse osv. Dette er en del af indførelsen af den lovpligtige miljøledelse for landbrugsejendomme.

For at sikre, at ejendommen har løbende fokus på optimering af forbrug, skal ejendommen årligt opgøre vand- og elforbrug og sammenligne det med det forventede niveau.

Ansøger har opgivet følgende forventede forbrug af vand og energi.

Vand- og Energiforbrug	Efter udvidelse - mængde pr. år
Vand fra vandværk	ca. 5.500 m ³
Vand fra egen boring	5.280 m ³
Elforbrug	ca. 200.000 kWh
Dieselolie	ca. 12.000 L

Tabel 4. Energiforbrug

Vandforsyningen til husdyrene sker delvis fra egen boring, hvor der er en indvindingstilladelse på 4.900 m³. Indvindingstilladelsen til drikkevand til dyrene på ejendommen vurderes at dække vandbehovet.

For den del af drikkevandsforsyningen, som sker via egen boring, stilles der vilkår til etablering af vandur på stalde med dyr (malkekvæget), så det faktiske vandforbrug fremover kan registreres.

Lugt

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra husdyrgødningen og i mindre omfang fra dyrene.

Beskyttelsen af naboerne i forhold til lugt fra husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgenafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end

⁵ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, www.mst.dk.

beboere i byområder. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Beregningerne, som er udført i ansøgningskemaet, er vist i nedenstående tabel. I yderste højre kolonne står om genekriteriet er overholdt. Kolonnen vægtet gennemsnitsafstand viser, hvor langt der er fra husdyrbrugets anlæg til boliger og byzone. Kolonnen korrigeret geneafstand i ansøgt drift viser, hvor langt der skal være til nabo/samlet bebyggelse/by, for at husdyrbruget overholder lugtkravet.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig	0	Ny	377,2 m	377,2 m	391,7 m	Ja
Samlet bebyggelse	0	Ny	752,4 m	752,4 m	2.391,5 m	Ja
Byzone	0	Ny	972,5 m	923,8 m	2.194,1 m	Ja

Tabel 5. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

For kalve samt syge og kælvende dyr anses dybstrøelse som værende det bedste staldsystem. For at sikre begrænsede lugtgener stilles der krav om generel god hygiejne og hyppig udmugning, hvilket samtidig kan give en reduktion af kvælstoffordampning og begrænsning af fluegener.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Transport

Skemaet nedenfor angiver antal transportere. En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport f. eks. i forbindelse med fodring er ikke med i ovennævnte oversigt. Vilkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj.

Omfanget af antal til- og frakørsler pr. år er jf. ansøgningen:

Transporttype	Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt
Afhentning af husdyrgødning	75	95
Udbringning af husdyrgødning, flydende		
Grovfoder (ensilage)	41	41
Strøelse	0	12
Halm	Intern transport	Intern transport
Foder	12	25
Handelsgødning	2	2
Brændstof	6	7
Mælk	183	183
Levende dyr til og fra ejendommen	15	35
Døde dyr	4	4
Diverse (rengøringsmidler m.m.)	10	10
I alt pr. år	354	422

Tabel 6. Til- og frakørsel.

Transporter i forbindelse med slagtekyllingeproduktionen anslås til ca. 200 pr. år. En del transporter vil være sammenfaldende for kvægholdet og kyllingeproduktionen.

Samlet stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 354 til ca. 422 dvs. en stigning på 68 transporter (19 %).

Stigning skyldes udvidelse med kyllingeproduktion, som giver flere transporter med dyr, foder og gødning.

Der er to driftsmæssige indkørsler til ejendommen. Disse er i hhv. ad Gastrupvej og ad Skodborgvej.

Hovedparten af transporterne med foder, brændstof, mælk, ind og udlevering af dyr sker ad indkørslen fra Skodborgvej. Afhentning af husdyrgødning sker fra Gastrupvej.

Mælketransporterne foregår hver anden dag året rundt. Afhentningstidspunktet afhænger af mejeriets opsamlingsrute. Slagtekyllingerne kan afhentes på alle tidspunkter af døgnet. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det blive nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj.

Transporten til og fra husdyrbruget ad Gastrupvej foregår primært i forbindelse med kvægholdet, og vil være uændret i forhold til den hidtidige drift.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Afgørelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Støj

Støjbelastning af naboer kan forekomme fra pumper, kompressorer, malkning, staldventilation, af- og pålæsning af dyr, levering og forarbejdning af foder, blanding af foder og fodring, interne og eksterne transportere m.v.

Støjklenderne og eventuel påvirkning af støj for naboerne er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, der ligger som bilag sidst i denne afgørelse.

Det vurderes, at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

For at undgå støjbelastning fra tidlige og sene lastbiltransporter, stiller Vejen Kommune vilkår om, at ind- og udkørsel med foder, dyr og gødning i forbindelse med slagtekyllingeproduktionen skal ske ad Skodborgvej.

I Støjvejledningen⁶ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Til fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger i det åbne land har kommunen anvendt de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjklender primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klagen er velbegrundede.

Skadedyr

Ansøger har givet oplysninger om begrænsning af gener fra skadedyr i miljøkonsekvensrapporten, som findes som bilag til denne afgørelse.

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rotter er man forpligtet til at bekæmpe da de kan overføre sygdomme, æde foder, samt ødelægge bygninger og kloaksystemer. Enhver der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Støv kan være generende for omgivelserne. Der kan være flere kilder til støvgener.

---

⁶ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Ansøger har givet oplysninger om begrænsning af støvgener i miljøkonsekvensrapporten, som findes som bilag til denne afgørelse.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand og vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	1990	1.200 m ³

Tabel 7. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Gyllebeholderen ligger udenfor risikoområde og længere væk end 100 m fra vandløb og søer⁷.

Spildevand fra vask af kvægstald, malkestald og malkeanlæg løber i gyllekanalerne og videre i fortanken, her fra hentes indholdet af biogasselskab.

Afgasset biomasse returneres til gyllebeholderen i den udstrækning, der er plads i beholderen.

Dybstrøelse fra kalvene bruges som flydelag i gyllebeholderen og skal sammen med leveret afgasset biomasse indgå i beregningen for forbrugt kapacitet i gyllebeholderen.

Ifølge lovgivningen vil den tilstrækkelige kapacitet svare til mindst 9 mdr. for flydende husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer, at der på denne ejendom ikke er grund til at skærpe den generelle anbefaling, og der stilles vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Strøelse fra slagtekyllingeproduktionen afhentes af biogasselskabet, så snart husene er tømt og rengjort.

Dybstrøelse fra kvægstaldene undtagen kalveboksene køres direkte ud på marken i forbindelse med jordbehandling eller lægges i markstak, når det har kompostlignende karakter.

Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. kan oplagres i marken, når oplaget er overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale. Opbevaringen må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand, og oplaget skal opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav for placering af stalde, møddinger mv.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Fjerkrægødning må lægges i overdækket markstak.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets dybstrøelse.

Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal der indsendes en opgørelse herover til kommunen.

Rest-, spildevand- og overfladevand

Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles⁸ efter forudgående tilladelse.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Rengøringsvand fra malkeanlæg og vask af stalde
- Rengøringsvand fra vask af maskiner
- Overfladevand fra ensilageanlæg
- Tagvand
- Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Vand fra vaskepladsen ledes til gyllebeholderen.

Vand fra ensilagepladsen opsamles i en separat beholder.

Tagvand fra eksisterende bygninger ledes til dræn, og tagvand fra de nye kyllingehuse opsamles ikke, men nedsiver ved husene. Der etableres en faskine eller nedsivningsrende på sydsiden af Hus 1 og Hus 2, så der sikres en god dræning hvor slagtekyllingerne går ind og ud af stalden.

Der forventes en stigning i spildevandsmængden som følge af udvidelsen. Den forventede mængde spildevand stiger fra ca. 270 m³ til 550 m³.

I forbindelse med opførelse af de nye stalde til slagtekyllinger gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af aut. kloakmester jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det vurderes at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, samt de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Vejen Kommune vurderer, at de forholdsvis store mængder spildevand fra kvægbrug ofte udgør en miljørisiko. Der stilles derfor vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for hele ejendommen.

Der stilles vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for de nye dele af ejendommen af en aut. kloakmester eller andet uvildigt, godkendt firma.

---

⁸ Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

Tilladelserne til afledning af spildevand skal gives særskilt fra denne afgørelse, da de ikke er omfattet af Husdyrgodkendelsesloven.

Kemikalier og affald

Der er en olietank på husdyrbruget. For at undgå forurening af jord og grundvand med olie-spild, stiller Vejen Kommune vilkår om, at olietanken skal stå på et fast tæt underlag uden afløb.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Kemikalier på ejendommen består af rengøringsmidler til vask af malkeanlæg og kyllingestalde. Rengøringsmidlerne til rengøring af malkeanlægget opbevares i tilknytning til malke- rum.

Rengørings- og desinfektionsmidler til rengøring af kyllingestaldene medbringes af det firma, der forestår rengøringen. Eventuelle rester, tager firmaet med igen. Der opbevares derfor ikke rengørings- og desinfektionsmidler til brug i slagtekyllingeproduktionen.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie og kemikalier, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁹.

I miljøkonsekvensrapporten, som ligger som bilag til denne afgørelse, er håndtering af affald fra produktionen beskrevet.

Vejen Kommune vurderer, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Risici

Ansøgningens redegørelse for begrænsning af gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet herunder.

Risikovurdering

I forbindelse med driften er der risiko for uheld i forbindelse med

- Gyllehåndtering og opbevaring
- Strømsvigt
- Håndtering af kemikalier
- Håndtering af brændstof

Nedenfor følger en kort beskrivelse af risikoområderne og hvad der gøres for at minimere risikoen for uheld.

Håndtering/pumpning af gylle og afgasset biomasse sker under opsyn hvorved hurtig indgriben er mulig hvis der sker uheld eller spild.

---

⁹ Fødevarerministeriet, Bek. nr. 558 af 01.06.2011.

Der er ikke monteret pumpe på tanken.

Gylletanken er tilmeldt beholderkontrol og kontrolleres derfor regelmæssigt.

Gylletanken er placeret i forholdsvist fladt terræn, der hælder svagt mod nord. Gyllen vil forventes at løbe i maskinhuset ved tankkollaps.

Strømsvigt kan være meget alvorligt i forbindelse med slagtekyllingeproduktionen. Specielt manglende ventilation kan være fatalt. Der er alarm på ventilationssystemet så fejl opdages og hurtigst muligt kan afhjælpes.

Der er nødgenerator til traktor på ejendommen.

Ved længerevarende strømsvigt kan nødgenerator tilkobles. Denne dækker også akut behov i kvægstalden.

Kemikalier og olieprodukter opbevares i dertil godkendte beholdere der opbevares på tæt bund uden afløb.

Pesticider opbevares bag lås.

Brændstof opbevares i godkendt tank. Tanken er placeret indendørs. Tanken er placeret så den er let at komme til og så risikoen for påkørsel er minimal.

Der vil efter etableringen af slagtekyllingeproduktionen blive udarbejdet beredskabsplan for ejendommen.

For at imødegå uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne, stilles der vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan for husdyrbruget.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Miljøledelse

Der er lavet en plan for ejendommens overordnede miljøpolitik, som har fokus på energieffektivitet, vandbesparelse, affaldshåndtering m.v., for at opnå både miljømæssige og driftsøkonomiske fordele (se bilaget sidst i denne afgørelse).

Alternative muligheder

Ansøger har redegjort for alternative muligheder for indretning og placering af anlægget i miljøkonsekvensrapporten, som er vedlagt denne afgørelse som bilag.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen¹⁰. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende

---

¹⁰ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 408 af 01.05.2007.

områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"¹¹.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrgodkendelsesloven, at et husdyranlæg ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 eller 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladt ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1 og 2, samt et fastlagt beskyttelsesniveau for kategori 3 natur.

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, som har en ammoniakemission mellem 150 kg N og 5.000 kg N indenfor 2.500 m fra naturarealet.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000-område nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeåen ca. 4 km nord for anlægget.

På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der ligger mere end 4 km nordvest for ejendommen.

På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner

---

¹¹ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

på over 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme skove samt § 3 beskyttede heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven¹², at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.

Figur 5. Kort over kategori 3 natur ved anlægget.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
			Mer-	Total-
1	Overdrev	Ca. 630 m nordøst for anlægget	0,4	0,7
2	Skov	Ca. 900 m sydøst for anlægget	0,3	0,3
3	Skov	Ca. 650 m sydvest for anlægget	0,3	0,4
4	Skov	Ca. 1 km øst for anlægget	0,1	0,1
5	Mose	Ca. 750 m vest for anlægget	0,2	0,3

Tabel 8. Beskyttede kategori 3 naturområder.

¹² Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009.

Merbelastningen til naturområderne ligger under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning. Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdeposition til øvrige naturarealer, da Vejen Kommune vurderer, at naturarealer, der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer, ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år.

For de nært liggende enge gælder det, at der ikke er registreret ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne, og Vejen Kommune vurderer, at der heller ikke forekommer ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter NATUR

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹³ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være brun flagermus, sydflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Heraf er brun flagermus og odder omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

De resterende bilag IV-arter opholder sig ikke på ejendommen, men i det åbne land, derfor er de ikke beskrevet yderligere.

Vejen Kommune har ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg, men en række af arterne vil med stor sandsynlighed forekomme i området.

Under forudsætning af, at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

---

¹³ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

I henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹⁴ og de stillede vilkår, vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

---

¹⁴ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

3 Lovformalia m.m.

Del 3 omhandler forhold omkring høring og offentliggørelse samt varighed, restbeskyttelse, udnyttelse og ophør af bedriften.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750086589
CVR	18438534
CHR	52519
Ejendommens ejer	Arne Skov Hansen
Husdyrbrugets ejer	Arne Skov Hansen
Husdyrbrugets kontaktperson	Arne Skov Hansen

Forudgående inddragelse af offentligheden

Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering på kommunens hjemmeside den 19. marts 2019. Der er ikke kommet henvendelser fra øvrige borgere eller interesseorganisationer i denne sag

Høring af udkast

Udkastet til afgørelsen har været sendt i høring i 30 dage fra den 9. april til den 14. maj 2019 hos ansøger, konsulent samt andre, der har anmodet om at få udkastet tilsendt.

Orientering om udkast til afgørelsen er sendt til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer indenfor konsekvensradius og bortforpagtere af produktionsanlæg). Udkastet vil blive eftersendt ved henvendelse herom.

Der er ikke kommet høringsbidrag.

Konsulent: KHL, Inger Knude.

Parter:

Orientering af naboer er sket indenfor konsekvenszonen på 818 meter.

Anneksvej 1, 6630 Rødding	Gastrupvej 19, 6630 Rødding
Anneksvej 3, 6630 Rødding	Gastrupvej 21, 6630 Rødding
Gastrupvej 10, 6630 Rødding	Gastrupvej 4, 6630 Rødding
Gastrupvej 11, 6630 Rødding	Gastrupvej 6, 6630 Rødding
Gastrupvej 13, 6630 Rødding	Gastrupvej 8, 6630 Rødding
Gastrupvej 14, 6630 Rødding	Gastrupvej 9, 6630 Rødding
Gastrupvej 15, 6630 Rødding	Langetvedvej 19, 6630 Rødding
Gastrupvej 16, 6630 Rødding	Langetvedvej 20, 6630 Rødding
Gastrupvej 17, 6630 Rødding	Langetvedvej 21, 6630 Rødding
Gastrupvej 18, 6630 Rødding	Langetvedvej 22, 6630 Rødding

Langetvedvej 23, 6630 Rødding
Langetvedvej 24, 6630 Rødding
Langetvedvej 25, 6630 Rødding
Langetvedvej 26, 6630 Rødding

Langetvedvej 27, 6630 Rødding
Langetvedvej 28, 6630 Rødding
Skodborgvej 3, 6630 Rødding
Skodborgvej 5, 6630 Rødding

Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere

Kommunens afgørelse er offentliggjort på kommunens hjemmeside torsdag den 16. maj 2019.

Kopi af afgørelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af nedenstående liste.

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet senest 13. juni 2019 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1).

Kopimodtagere af afgørelsen

Embedslægerne i Region Syddanmark, sesyd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Museet på Sønderkov, post@sonderskov.dk

Udnyttelse af afgørelse

Godkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men det begrænser ikke klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

I Husdyrgodkendelsesloven gives der 6 års udnyttelsesfrist.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Produktionsarealet er udnyttet, når 25 % af arealet er driftsmæssigt udnyttet, dvs. at der går mindst 50 % af det mulige antal dyr inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Der henvises til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til re-vurdering¹⁵. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2027.

Husdyrbrugets ophør

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for oprydning ved ophør af produktionen.

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Projektet indeholder byggeri eller bygningsændringer, og der skal derfor indsendes bygge-ansøgning til Vejen Kommune via www.bygogmiljoe.dk.

Ejer skal selv sikre, at nybyggeri og ændret bygningsanvendelse bliver registreret i BBR. BBR-afdelingen kan evt. kontaktes på teknik@vejen.dk.

Der skal indsendes ansøgning om øget indvindingstilladelse til Vejen Kommune, når kyllinge-produktionen sættes i gang.

Særskilt tilladelse til udledning/nedslivning af spildevand/overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

---

¹⁵ § 40 i "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug" - Bek. nr. 1467 af 06/12/2018.

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.
2. Miljøkonsekvensrapport

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages via den elektroniske klageportalen. Se vejledning på www.naevneneshus.dk. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Husdyrbrugets navn og adresse, f.eks.:
Gastrupvej 12, 6630 Rødding

Etablering af 2 slagtekyllingestalde
Samt
Uændret kvæghold

Skema 209926 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 2019

Datablad

Ansøger og ejer	<i>Arne Skov Hansen Gastrupvej 12 6630 Rødding famhh@hotmail.com</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Gastrupvej 12</i>
CVR-nummer	<i>18438534</i>
CHR-nummer	<i>52519</i>
Kommune	<i>Vejen Kommune</i>
Ejendomsnummer	<i>5750086589</i>
Matrikel-nr.	<i>16, Langetved, Skrave</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	
Biaktiviteter	
Ansøgningskema	<i>209926</i>
Konsulent (D3)	<i>Kolding Herreds Landbrugsforening Inger Knude Niels Bohrs Vej 2 6000 Kolding ika@khl.dk tlf: 76341793</i>

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Gastrupvej 12. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde samt opførelse af to nye slagtekyllingestalde.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en udvidelse og etablering af slagtekyllingestalde.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	42
Forord	43
1. Indledning	47
2. Ikke-teknisk resume	48
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	49
3. Husdyrbruget og det ansøgte	51
3.1 Indretning og drift af anlægget	51
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	53
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	54
3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed	54
3.4.1 Generelle afstandskrav	55
3.5 Ammoniakemission	55
3.5.1 Naturpunkter	56
3.6 Lugtemission	57
3.7 Øvrige emissioner og gener	58
3.7.1 Støj	58
3.7.2 Støv	58
3.7.3 Lys	59
3.7.4 Skadedyr	59
3.7.5 Transporter	59
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	60
3.8.1 Døde dyr	60
3.8.2 Affald	60
3.8.3 Olie- og kemikalier	60
3.8.4 Energiforbrug	61
3.8.5 Vandforbrug	61
3.9 BAT-Ammoniakemission	62

3.10	Grænseoverskridende virkninger	62

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.....63

4.1	Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	63
4.2	Begrænsning af ammoniakemission	64
4.3	Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	64
4.4	Lugtgener for omboende	65
4.5	Støjgener	65
4.6	Støvgener	65
4.7	Lyspåvirkninger.....	66
4.8	Skadedyr.....	66
4.9	Transporter	66
4.10.....	Energ	
i	66	
4.11	Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	67
4.12	Påvirkning af jordarealer og jordbund.....	67
4.13	Andet om befolkningen og menneskers sundhed	67
4.14	Alternative løsninger.....	67
4.15	Oplysninger om konsulenten	68

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget 68

5.1	Ophør af IE-husdyrbruget.....	68
5.2	BAT: Råvarer, energi, vand og management.....	68
5.2.1	BAT-Energi	68
5.2.2	BAT-Vand	68
5.2.3	Management.....	69

6. Konklusion 69

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer en udvidelse på Gastrupvej 12, 6630 Rødding.

Det er ønsket at etablerer en slagtekyllingeproduktion på ejendommen og samtidig fortsætte med en uændret mælkeproduktion.

Det etableres to stalde til slagtekyllingeproduktion. Hver stald vil få et produktionsareal på 3.070 m².

I forbindelse med optimering af projektet er en alternativer til den valgte placering undersøgt, og det er konkluderet at den valgte placering giver den bedste interne logistik og i videst muligt omfang tager hensyn til det omgivende miljø.

Denne rapport er opdelt i seks kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

På Gastrupvej 12 søges om godkendelse til etablering af en produktion af slagtekyllinger i 2 nye stalde. Staldene placeres på marken umiddelbart syd for de eksisterende bygninger. Staldene opføres i grå/afdæmpede farver. Imellem staldene opstilles der fodersiloer. Ligeledes opstilles der varmevekslere mellem staldbygningerne. Varmevekslerne medvirker til at reducerer den ammoniakpåvirkning produktionen vil medføre. Placeringen mellem staldbygningerne er valg af landskabelige hensyn.

Der er i dag en mælkeproduktion på ejendommen. Denne produktion vil i første omgang fortsætte uændret. Men forventes med tiden at blive udfaset da produktionsanlægget efterhånden er nedslidt.

Kvægbruget har i mere end 8 år haft en tilladt produktion på 73 malkekøer med tilhørende opdræt. Der er ikke fortaget ændringer i staldbygningerne eller indretningen af disse de seneste 8 år.

I 2017 fik man på ejendommen en godkendelse til at etablerer to rundbuehaller til produktion af frilandskyllinger. Denne produktion er ikke blevet etableret da det har vist sig ikke at være muligt at afsætte kyllingerne.

Da der også fremover forventes at være variation i hvilken type slagtekylling der efterspørges hos forbrugerne søges der om fleksibilitet i godkendelsen så kyllingestaldene vil kunne anvendes til andre typer slagtekyllinger end konventionelle uden der skal søges om ny miljøgodkendelse.

Der er i dag en gylletank på ejendommen. Denne vil fortsat blive anvendt, men der etableres ikke nye anlæg til opbevaring af husdyrgødning da producerede gødning bliver afsat til biogas.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Der er lavet en samlet vurdering af den produktion, der søges miljøgodkendelse til. Enkelte punkter af vurderingen er fremhævet her under.

Lugt

Beregninger i ansøgningssystemet viser at der sker en øget påvirkning af lugt, men at kravene i forhold til lovgivningen er overholdt for både naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Landskab

Etableringen af to slagtekyllingestalde vil påvirke landskabet, men da de etableres i tilknytning til eksisterende bygninger vil det ikke få landskabet til at ændre karakter.

Der etableres beplantning i forbindelse med de nye staldbygninger så facaden brydes.

Påvirkning af natur

Tæt på ejendommen er det begrænset hvad der findes af natur. Indenfor 1000 meter fra ejendommen findes enkelte søer, skovarealer samt et mindre overdrev. Der er ikke registreret særligt sårbare naturområder eller naturområder med særlige internationale forpligtelser.

I lovgivningen er der fastsat grænser for hvor stor påvirkning et landbrug må have forskellige typer beskyttet natur.

Beregninger i ansøgningssystemet viser at disse grænser overholdes.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 4.709 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Produktionen der søges godkendelse til vil udlede 4.707 kg ammoniak årligt. Der anvendes de nødvendige og tilgængelige teknikker for nedbringelse af den påvirkning driften vil medføre.

I slagtekyllingeproduktionen vil det sige at der etableres varmeveksler på staldene. Herved reduceres energiforbruget til opvarmning og samtidig sikres et mere tørt staldklima der gør at udledningen af ammoniak reduceres.

Der er tale om et IE brug og der er derfor også krav til at bedst tilgængelige teknik anvendes i forhold til bl.a. energi- og vandforbrug.

Der er i den ansøgte produktion anvendt den bedst tilgængelige teknik i forhold til både energiforbrug da der anvendes lavenergibelysning, lavenergi ventilation samt varmegenindvinding/varmeveksler hvor dette produktionsmæssigt er hensigtsmæssigt eller nødvendigt.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Før en teknologi anses for at have en miljømæssig virkning i forhold til ammoniakreduktion skal den være godkendt og optaget på miljøstyrelsens teknologiliste.

På kvægejendomme er den eneste tilgængelige staldteknologi gylleforsuring. Denne teknologi kan dog ikke umiddelbart anvendes på eksisterende stalde da teknologien er dyr at installere og bygningerne ikke nødvendigvis kan modstå syrepåvirkningen. På slagtekyllingestalde er den eneste teknologi der er optaget på teknologilisten varmeveksler. Det er valgt at anvende varmeveksler på staldene der søges godkendelse til.

Der er dermed ikke flere staldteknologier, der kan anvendes i den aktuelle produktion.

Opbevaringen af husdyrgødning er minimal på ejendommen da gødningen afsættes til biogasanlæg.

Der er gylletank på ejendommen, men denne er lille og der vil derfor være en meget begrænset effekt ved at etablerer telt-overdækning på tanken.

Hvis produktionen ophører på ejendommen vil staldanlæg blive tømt for gødning og rengjort. Affald vil blive bortskaffet efter gældende regler så der ikke er risiko for forurening.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I kapitel 3 redegøres der for, hvordan husdyrbrugets indretning og drift sker, og hvordan husdyrbrugets bygninger og kommende bygningsmasse er placeret sammenholdt med beliggenheden til omgivelserne.

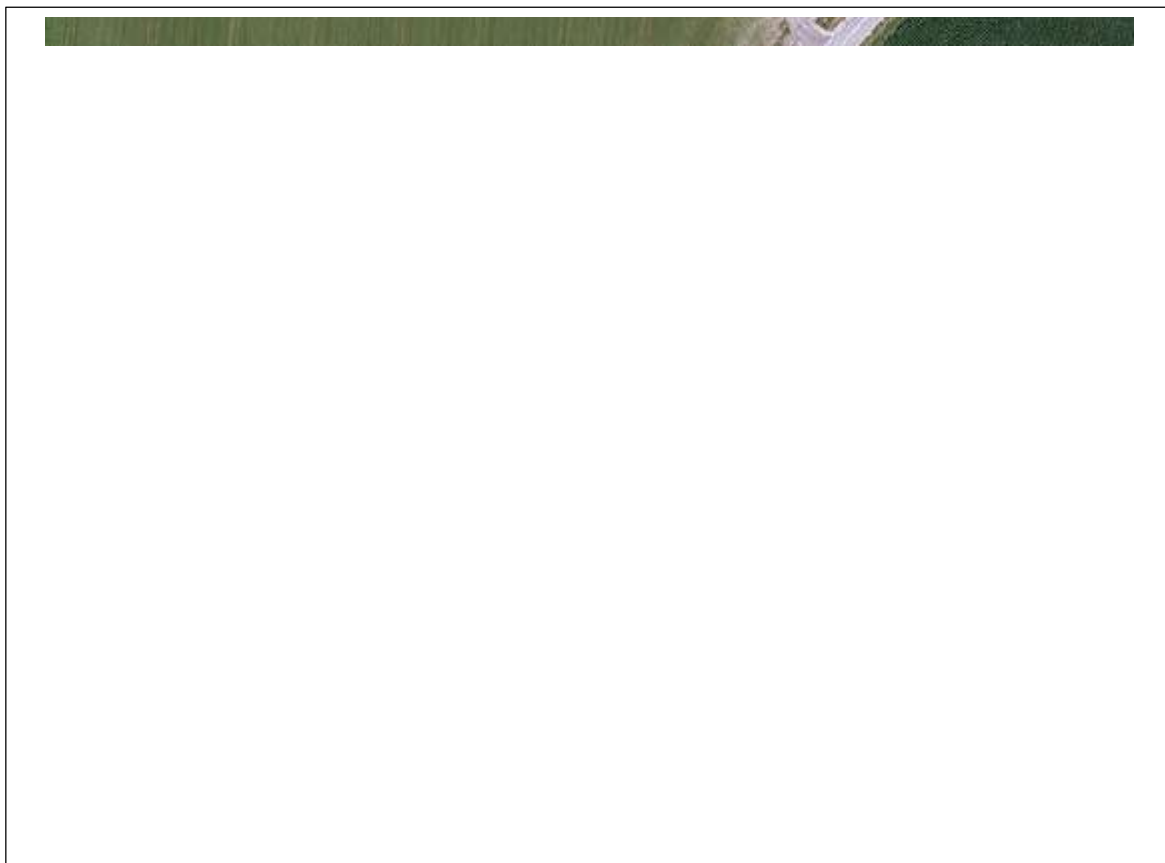
Beskrivelserne tager generelt udgangspunkt i slagtekyllingeproduktionen. For kvægdelen, hvor driften fortsætter uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra april 2017, henvises til denne for mere detaljerede beskrivelser af driften.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Husdyrbruget Gastrupvej 12 er i dag placeret med et samlet anlæg til mælkeproduktion. Denne del af produktionen ændres der ikke på. Afsnittet med dybstrøelse i kalvestalden er tidligere blevet brugt til forskellige typer dyr (kalve, minigrise, kødgeder) og er derfor indsat i ansøgningen som flex – alle typer dyr på dybstrøelse.

I 2017 er der opnået miljøgodkendelse til etablering af 2 rundbuehaller til produktion af frilands kyllinger. Denne produktion er ikke blevet etableret grundet svigtende afsætningsmuligheder.

Der er nu opstået mulighed for i stedet at afsætte traditionelle slagtekyllinger hvorfor der søges om miljøgodkendelse til etablering af 2 stalde til slagtekyllingeproduktion i stedet for de to rundbuehaller til frilandskyllinger.

Figur 1 Staldafsnit og opbevaringsanlæg på Gastrupvej 12.

Konventionelle slagtekyllinger skal ikke have adgang til udeareal hvorfor staldene placeres parallelt ved siden af hinanden (i stedet for forskudt som ansøgt i 2017). Det samlede produktionsareal i de to stalde til slagtekyllinger bliver 6.140 m².

Grundet matriklens form er det ikke muligt at placere slagtekyllingestaldene i direkte tilknytning til eksisterende staldbygninger. Staldbygningerne placeres dog i tilknytning til det eksisterende maskinhus og delvist over eksisterende plansilo.

Staldbygningerne placeres med 20 meters mellemrum. Denne afstand er nødvendig af byggetekniske forhold hvor hensyn til brand, redningsveje og placering af tekniske anlæg skal tilgodeses.

Mellem de to staldbygninger placeres varmevekslerne, der er nødvendige af hensyn til BAT. Af landskabelige hensyn placeres de 6 nødvendige fodersiloer ligeledes mellem staldbygningerne.

Kvæg-delen af ansøgningen er uændret i forhold til nudriften og til 8-årsdriften. Kun slagtekyllingedelen er ny i forhold til nudriften.

Der ændres ikke på gødningsopbevaringen i forbindelse med etableringen af slagtekyllingeproduktion. Al gødningen fra slagtekyllingerne afsættes direkte til biogas.

Da afsætningsmulighederne for slagtekyllinger er afgørende for produktionsformen er der valgt at søge om godkendelse under flexgruppen for slagtefjerkræ. Derved bliver det muligt i en kortere eller længere periode at producere fx skrabe-kyllinger hvis efterspørgslen på denne form får kylling skulle stige.

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-års- drift	Nudrift (§11- 2017)	An- søgt 2019
1. Kvægstald	Hestebokse	21	21	21
	Malkekøer, kvier og stude.	85	85	85
	Dybstrøelse Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter	550	550	550
	Malkekøer, kvier og stude. Senge- stald med spalter	190	190	190
2. Kalvestald	Alle kvæg; sengestald med spalter	52	52	52

	<i>Alle dyr; Dybstrøelse</i>	36	36	36
3. Hus 1	<i>Slagtekyllinger</i>			3070
4. Hus 2	<i>Slagtekyllinger</i>			3070

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi.

Nudriften er beregnet ud fra den nuværende lovlige drift i henhold til § 11 miljøgodkendelse fra 2017, mens 8 års drift tager udgangspunkt i den tidligere tilladte produktion. Der er ikke foretaget ændringer i indretningen af kvægstalden siden 2001, hvorfor både nudrift, 8-årsdrift og ansøgt drift er den samme.

På ejendommen findes en gyllebeholdere, der også ses på figur 1. Der er ikke gødningsopbevaringsanlæg til fast gødning. Dybstrøelsen fra småkalve tilføres gylletanken som flydelag. Øvrig dybstrøelse fra kvæg afsættes direkte til biogas eller opbevares i markstak efter gældende regler.

Dybstrøelsen fra slagtekyllingeproduktionen afsættes direkte til biogas og opbevares derfor ikke på ejendommen.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m³)	Overfladeareal (m²)	NH₃-effekt
1. Gyllebeholder		1.240	313	Ingen indregnet, (flydelag)
Gyllekanaler		300		
I alt		1.540		

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Der sker ikke ændringer i opbevaringsanlæggene med det ansøgte.

Gylle afhentes til biogas direkte fra gyllekummen. Det tages kun afgasset biomasse retur i det omfang, der er plads i gylletanken. Hermed er Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om opbevaringskapacitet er opfyldt.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forhold til kvæget. Indretning og drift fortsætter uændret.

Der opføres 2 nye bygninger til produktion af slagtekyllinger. Staldene placeres med 20 meter mellem bygningerne. Staldene bliver identiske og vil begge have et produktionsareal på

3070 m². Ud over produktionsareal vil bygningerne også indeholde service- og teknikrum. Der etableres fyrrum i forbindelse med staldene. Der etableres toilet i forbindelse med staldene til slagtekyllinger. Sanitært spildevand opsamles i lukket beholder og håndteres her fra efter gældende regler for sanitært spildevand.

Staldene forventes at have følgende omtrentlige mål ca. 122 x 26 og en højde fra sokkel på ca. 7,5 m.

Staldene opføres i såkaldte sandwichelementer i farven koksgrå. I gavlenderne etableres der en fast belægning der skal anvendes til arbejdskørsel.

I forbindelse med anlægget opstilles 6 siloer til foder. Disse placeres mellem staldbygningerne. Siloerne får en maks højde på 10 m.

Varmevekslerne placeres ligeledes mellem staldbygningerne.

Vaskevand fra staldene vil blive ledt til gyllebeholderen.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger hverken ejer eller driver øvrige husdyrproduktioner.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Da der ikke sker ændringer i forhold til kvæget tager følgende beskrivelser udgangspunkt i kyllingestaldene.

Staldene placeres øst-vest syd for de eksisterende anlæg. Etableringen sker i tilknytning til eksisterende anlæg da afstanden til maskinhuset er ca. 15 meter. Den nordligste stald vil blive etableret ind over en del af den nuværende ensilageplads. Staldene placeres mindre end 15 meter fra skel hvorfor der søges om dispensation til afstandskravet til naboskel. Afstanden til skel vil være ned til 8 meter. (Der blev i 2017 givet dispensation i forhold til ikke realiseret stald til fritgående slagtekyllinger)

Ejendommen ligger på Rødding bakkeø (Saale-moræne) og de øverste aflejringer udgøres helt overvejende af moræneler. Området præges af større og mindre skovbevoksninger: Rødding Skov (225 ha), Langetved Skov (60 ha) og Østerskov (33 ha) med store mellemliggende marker. Udover de større skove er der mange småbevoksninger. Skovene er alle rester af de tidligere Farrisskove og derfor meget gamle. Ca. 1/3 af skovene er tilplantet med nåletræer i nyere tid. Området er skovpræget og udpeget som uforstyrret område.

Områdets skalamæssige- og rumlige forhold bestemmes primært af de større skove og mindre træbevoksninger i blanding med de store markarealer. Der er ingen væsentlige tekniske anlæg ud over landbrugsbyggeri og højspændingsmaster.

Ejendommen er placeret indenfor "uforstyrret landskab". Der er i dag skærmende beplantning på 3 sider af det planlagte anlæg. Der vil blive etableret en mindre beplantning på syd-siden af stald 2 så staldbygningen ikke vil syne så dominerende fra Skodborgvej.

De nye stalde opføres i farver og materialer, der er afstemt efter de øvrige bygninger på ejendommen og vil dermed falde ind med de øvrige landbrugsbygninger i området.

Fodersiloer og varmevekslere placeres mellem staldbygningerne. Varmevekslerne vil derfor ikke kunne ses af forbipasserende og fodersiloerne vil syne mindre da de delvist vil være dækket af de nye staldbygninger.

De nye staldbygninger vil have omtrent samme placering som de to tidligere godkendte, men ikke realiserede bygninger til produktion af fritgående kyllinger.

Ejendommen ligger i stor afstand til både kategori 1 og 2 natur. Der er næsten 800 m til nærmeste kategori 3 natur. Der findes flere mindre søer og engarealer indenfor 1000 m fra anlægget.

Dette beskrives yderligere i afsnit 3.5

Oversigt over anlægget fremgår af figur 1 ovenfor.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobebyggelse	Ca. 340 m Ca. 390 m	Til Gastrupvej 8 Til Langetvedvej 27	50 m
Naboskel	Ca. 5 m	Fra Hus 1 til skel mod nord og vest	30 m
Beboelse på samme ejendom	Ca. 145 m	Fra Hus 1 til stuehus	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 2,6 km	Til vandværksboring i Rødding	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 250 m	Til vandforsyningsboring ved Gastrupvej 6	25 m
Vandløb	Ca. 475 m	Til Årbæk sydøst for ejendommen	15 m
Dræn	> 15 m	Ingen dræn i nærheden	15 m
Sø	Ca. 110 m	Sø på mark vest for ejendommen	15 m
Offentlig- og privat fællesvej	> 25 m	Skodborgvej syd for kyllingehusene	15 m
Vandløb eller sø > 100 m ²	Ca. 290 m	Fra eksisterende gyllebeholder til sø på mark vest for ejendommen	100 m
Byzone	Ca. 2,3 km	Til byzone ved Rødding	50 m
Samlet bebyggelse	Ca. 2,8 km	Hjerting/Københoved	50 m
Sommerhusområde	> 300 m	Ingen i nærheden	50 m
Boligområde/Blandet bolig og erhverv	Ca. 325 m	Fra Hus 1 til boligområde ved Anneksvej	50 m

Afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er vurderet i forhold til nye husdyranlæg da der ikke sker ændringer i eksisterende anlæg.

3.5 Ammoniakemission

Den samlede emission fra ejendommen er beregnet til 4.708,5 knNH₃-N pr år.

Produktionen giver ikke anledning til ammoniakdeposition på hverken kategori 1 eller 2 natur.

Nærmeste kategori 3 natur får en merdeposition på 0,4 kg i forhold til 8 årsdriften.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura-2000 område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) - Kongeåen - mere end 4 km nord for anlægget. Ejendommen giver ikke anledning til deposition i dette område.

Kategori 2-natur

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev der ligger mere end 4 km nordvest for ejendommen. Ejendommen giver ikke anledning til deposition i dette område.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Præsteskoven syd for anlægget er potentiel ammoniakfølsom. Der er foretaget depositions-beregninger til 2 punkter i skoven. Merdepositionen overstiger ikke 0,3 kg/år og beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

En mindre skov beliggende nordvest for anlægget vil heller ikke blive belastet ud over beskyttelsesniveauet.

Et overdrev ca. 635 meter nordøst for anlægget merbelastes med 0,4 kg N/ha/år i forhold til 8 års driften (og 0,2 kg i forholdt til nudriften). Også her er det fastlagte beskyttelsesniveau overholdt.

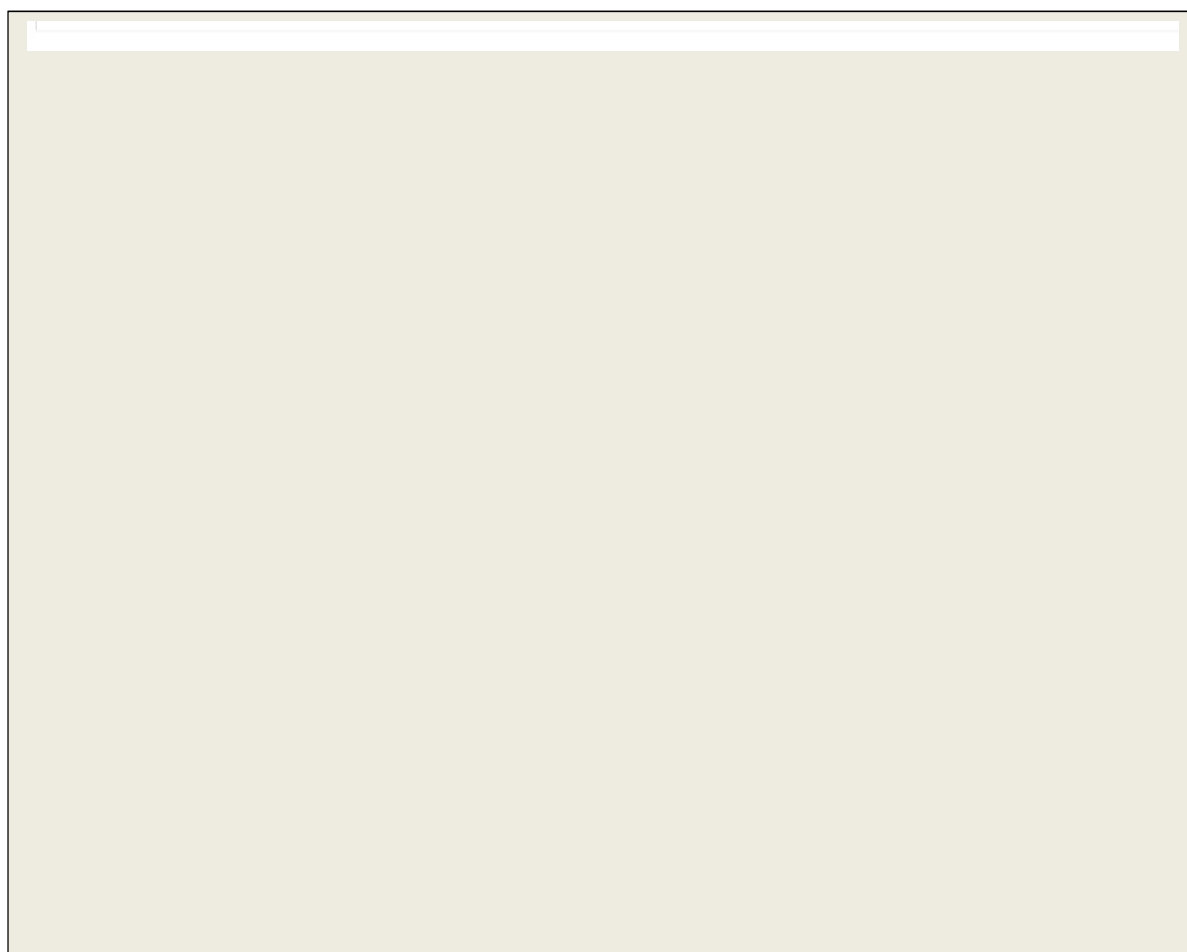
For de nært liggende enge gælder det, at der ikke er registeret ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne og Vejen Kommune har i 2017 vurderet, at der heller ikke forekommer ammoniak-følsomme naturtyper på arealerne.

Der er registeret en del søer inden for 1.000 m fra anlægget. Vejen Kommune har i 2017 vurderet at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer. Påvirkningen fra luftbåret ammoniak vurderes derfor til ikke at være af afgørende betydning. Der er derfor ikke foretaget beregninger af depositionen til omkringliggende søer.

3.6 Lugtemission

Der er foretaget lugtberegninger til en række omkringboende. Beregningerne viser at lugtgenekriterierne er overholdt.

Figur 2. Samlet resultat af lugtberegningen.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Punkterne er beskrevet enkeltvis nedenfor.

Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

Der kan forekomme støj fra intern transport, fragt til og fra ejendommen. Ventilation og gødningshåndtering vil ligeledes kunne give anledning til støj.

Driften af kvæghold og mælkeproduktionen fortsætter uændret og der foretages ikke nye tiltag i forhold til støj fra kvægdriften. I den forbindelse kan det fremhæves at kompresser til malkeanlægget fortsat står indendørs og at foderblanding fortsat foregår syd for kostalden hvorved eventuelle gener for omkringboende er forsøgt minimeret.

Produktionen af slagtekyllinger kan medføre støj fra ventilation. Ventilationen styres af staldcomputer så der sikres den optimale ventilation uden overventilering. Ventilationsanlægget rengøres efter hver hold kyllinger og vedligeholdes efter producentens anvisninger. Herved sikres mod unødvendig støj.

Foder indblæses i siloer ved levering. Dette sket som udgangspunkt i dagtimerne på hverdage. Det forventes at indblæsning vil tage ca. ½time når der leveres foder. Fodersiloerne placeres mellem de to kyllingestalde og bygningerne vil derfor medvirke til at reducere støjgenerne ved indblæsningen af foder.

Der vil normalt ikke være støj i forbindelse med indfangning af kyllinger til slagt. Indfangningen foregår i mørklagt stald så kyllingerne er rolige under indfangningen. Lastbiler til afhentning af kyllinger vil ikke holde unødigt i tomgang.

Gødning afsættes direkte fra stalden – håndteringen sker som udgangspunkt i dagtimerne på hverdage.

Slagtekyllingestaldene ligger forholdsvist langt fra omkringboende og det vurderes derfor at produktionen ikke vil give anledning til støjgener for omkringboende.

3.7.2 Støv

Transport både til og fra ejendommen samt interne transport kan give anledning til støv. Der sker ingen ændringer tilkørselsveje samt i driften af kvægholdet og dette beskrives derfor ikke yderligere.

Ventilationsluften fra kyllingestaldene vil indeholde en vis mængde støv. Dette vurderes dog ikke at kunne give anledning til gener udenfor ejendommens arealer.

Støv fra håndtering af foder og strøelse til kvæg vil være uændret og vurderes ikke at være til gene for omkringboende.

3.7.3 Lys

Ved slagtekyllingestaldene vil der blive etableret arbejdslys ved gavlen af staldene. Lyset vil kun være tændt ved behov, fx i forbindelse med afhentning af kyllinger til slagt.

Lys fra stalden vil ikke give anledning til fjernpåvirkning da der ikke er vinduer i stalden.

Der ændres ikke på lys på den eksisterende del af ejendommen hvor der lys i kreaturstaldene hele døgnet, dog med sænket intensiteten om natten.

Det vurderes på denne baggrund at lys fra produktionen ikke vil give anledning til gener for omgivelserne.

3.7.4 Skadedyr

Nuværende praksis i kvægstaldene fortsættes hvilket bl.a. vil sige at der muges ud ved kalvene en gang om ugen i sommerperioden for at forhindre klækning af fluer i stalden. Desuden sker der fluebekæmpelse med godkendte midler.

I fjerkræstaldene tilstræbes det at holde strøelsen tør, og desuden æder kyllingerne gerne fluelarver hvis de skulle forekomme.

Fjerkrægødningen afsættes direkte fra stalden og der kan derfor ikke ske opformering i gødningslagre med fjerkrægødning.

Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse foretages af privat firma, der har autorisation til skadedyrsbekæmpelse.

Tilhold af rotter forebygges ved at holde rent og ryddeligt på ejendommen.

3.7.5 Transporter

Der er to driftsmæssige indkørsler til ejendommen. Fra Gastrupvej nord for ejendommen og fra Skodborgvej syd for ejendommen.

Hovedparten af transport til og fra ejendommen i forbindelse med transport af foder, brændstof, mælk, ind- og udlevering af dyr sker ved indkørsel fra Skodborgvej. Afhentning af husdyrgødning til biogasanlæg sker i dag fra Gastrupvej afhentning og gødning til biogas fra kyllingerne vil ske ad indkørslen fra Skodborgvej.

Mælketransporterne foregår hver anden dag året rundt. Afhentningstidspunkt bestemmes af mejeriet.

Afhentning af kyllinger til slagt kan ske på alle tider af døgnet. Slagteriet bestemmer hvornår dyrene skal slagtes, om det skal foregå som delslagtinger over flere dage eller om huset tømmes på én gang. Lastbilerne vil holde parkeret på en del af ensilagepladsen, når de slagteklare kyllinger læsses.

Andre transporter foregår normal i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det blive nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Driften af kvægejendommen giver samlet anledning til ca. 350 transporter årligt. Hovedparten heraf er afhentning af mælk. For slagtekyllingeproduktionens vedkommende vil hovedparten af transporterne relaterer til foderlevering, afhentning til slagt samt afhentning af gødning til biogas.

I alt forventes ca. 200 transporter i forbindelse med slagtekyllingeproduktionen.

Det vurderes at der er gode adgangsforhold til ejendommen. Det vurderes at der ikke er behov for at ændre på tilkørselsforholdene.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr sker i henhold til "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr". Døde dyr opbevares hygiejnisk og overdækket og afhentes efter behov. Slagtekyllinger afhentes som minimum efter hver rotation. Døde slagtekyllinger opbevares i container, der står køligt indtil afhentning.

3.8.2 Affald

Affald fra produktionen håndteres og opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord. Husdyrbruget er omfattet af affaldsbekendtgørelsen og sortering, opbevaring og bortskaffelse sker i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Herved vurderes det, at affaldshierarkiet bliver fulgt.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Pesticider til anvendelse i marken opbevares i en aflåst fryser, som er placeret på fast gulv.

Påfyldning og rengøring af marksprøjte (pesticider og vand) varetages af ansøger. Rengøring af sprøjten sker i marken. Sprøjten er udstyret med rentvandstank.

Der forefindes en 2.500 l olietank fra 1999 på husdyrbruget. Tanken er placeret indendørs på ikke-fast gulv.

Der opbevares små mængder olie på ejendommens værksted. Der er fast gulv i værkstedet.

Service på ejendommens maskiner sker på autoriseret værksted og spildolien håndteres derfra.

Kemikalier i form af sæbe og desinfektionsvæske til vask af kyllingestaldene medbringes af vaskeholdet, der hyres til rengøring af staldene efter hvert hold.

3.8.4 Energiforbrug

Energiforbruget i forbindelse med kvægbruget er i nudriften ca. 100.000 kWh el. Dette forbrug vedrører hovedsageligt malkning og mælkekøling. Forbruget i denne del af driften vil være uændret. Der anvendes allerede i dag varmegenindvinding på mælkekølingen hvor overskudsvarmen anvendes til opvarmning af stuehuset.

I forbindelse med slagtekyllingeproduktionen forventes et energiforbrug på omkring 100.000 kWh el. dette forbrug vedrører hovedsageligt ventilation og lys.

Forbrug af diesel vedrører hovedsageligt markdriften. Forbruget er på ca. 12.000 l årligt. Forbruget forventes at stige til ca. 14.000 l årligt da der vil være et større forbrug i forbindelse med gødningshåndtering efter etableringen af kyllingehusene.

Der installeres varmeveksler på staldene hvorved energiforbruget til opvarmning reduceres betydeligt. Flere afprøvninger viser en reduktion på over 50 %.

3.8.5 Vandforbrug

Forbruget af vand fordeles på 3 hovedområder. Drikkevand, vand til vask af stalde samt vand til vask af maskiner.

Langt størstedelen af forbruget vedrører drikkevand. I kvægproduktionen er drikkevandsforbruget ca. 2.500 m³. forbruget af drikkevand til kyllingerne forventes at blive på ca. 4.750 m³.

Forbruget af vaskevand er i dag ca. 220 m³. Forbruget af vand til vask af kyllingestaldene vil være ca. 530 m³ årligt (30 m³ pr stald pr. gang). Af hensyn til smitterisiko og fødevarer-sikkerhed er vask af stalde til slagtekyllinger meget vigtig.

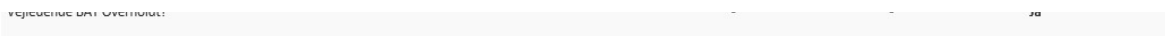
Forbrug af vand til vask af maskiner anslås i dag til at være på ca. 50 m³ og forventes at stige til ca. 60 m³ årligt.

Vandforsyningen på ejendommen er hhv. vandværksvand i stuehus og kalvestald og privat boring til kostald.

Kyllingehusene forventes at skulle forsynes med vandværksvand.

3.9 BAT-Ammoniakemission

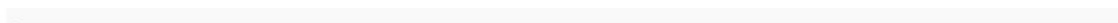
I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Figur 3. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission.

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.710 kg N/år og ammoniakemissionen er på 4.709 kg N/år, dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 1 kg N/år.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Figur 4 Forudsætning for BAT-beregning.

Til reduktion af ammoniakemissionen er der indregnet, at der etableres varmeveksler på d2 kyllingestalde. Der er regnet med en effekt på 23 %. Den varmeveksler, der i dat er optaget på teknologilisten er optaget med en effekt på 30 %. Der er regnet med en lavere effekt for at bevare muligheden for eventuelt at anvende en anden model varmeveksler.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

I dette afsnit redegøres for projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker.

Vurderingen tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

De nye stalde placeres i tilknytning til det eksisterende maskinhus. Der er dog en vis afstand, til de øvrige driftsbygninger på ejendommen, men matriklens udformning gør at det ikke er muligt at samle anlæggene yderligere.

De to nye staldbygninger placeres øst-vest ligesom maskinhuset. Højden på bygningerne bliver maksimalt 7,5 meter. Bygningerne etableres i dæmpede farver.

Den eksisterende beplantning nord og vest for staldene bevares. Syd for de nye stalde, mellem staldene og Skodborgvej etableres der gruppevis beplantning, der vil komme til at bryde facaden på kyllingestalden.

Varmevekslere og fodersiloer placeres mellem de to staldbygninger. Disse vil derfor i et vist omfang være skjult for forbipasserende. Fodersiloerne vil dog være højere end staldbygningerne og vil derfor stadig være synlige. Alle 6 fodersiloer (3 til hver stald) placeres samlet ved den østlige ende af staldene.

Bilag IV arter

Vejen kommune har tidligere vurderet at en række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU14 samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være brunflagermus, sydflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Heraf er odder og brun flagermus omfattet af den danske rødliste som sårbare. Bechsteins flagermus, bredøret flagermus er rødlistet som sjældne, mens klokkefrø er rødlistet som akut truet.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være

vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Spidssnudet frø kan leve i mange typer af vandhuller og søer. Den er afhængig af, at vandhullet/søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubbudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

Bortset fra ovennævnte har Vejen Kommune ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes på eller i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Der vurderes, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

De generelle beskyttelsesniveauer overholdes. Der fældes ikke gamle træer eller fjernes gamle bygninger, stendiger eller andre potentielle levesteder i forbindelse med etableringen. Det vurderes derfor at det samlede projekt ikke vil være til skade for bilag IV-arter.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

Det vurderes at ammoniakemissionen fra anlægget er på et acceptabelt niveau. Bedst tilgængelige teknikker er anvendt. På de nye slagtekyllingestalde etableres der varmeveksler, som er eneste tilgængelige teknologi til reduktion af ammoniakemissionen fra produktionen.

I de eksisterende stalde til kvæg indføres der ikke ny teknologi da det er en uforholdsmæssigt stor investering at etablerer gylleforsuring i eksisterende kvægstald. Gylleforsuring er eneste staldteknologi, der er tilgængelig til kvægstalde.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Der er stor afstand til både kategori 1 og kategori 2 natur. Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at det samlede anlæg ikke bidrager til depositionen i disse områder og det vurderes derfor at husdyrbruget kan drives uden indvirkning på kategori 1 og 2 natur.

For kategori 3 natur og potentielle ammoniakfølsomme skove er der fastsat et beskyttelsesniveau på maks 1 kg N/ha/år. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser at emissionen fra

driften ikke påvirker naturområderne med en deposition der overskrider det fastlagte beskyttelsesniveauet. Den maksimale merbelastning er beregnet til 0,4 kg N/a/år.

Det vurderes derfor samlet set at driftens påvirkning af omkringliggende natur er på et acceptabelt niveau.

Det vurderes ikke at der er risiko for at nærliggende naturområder påvirkes i en sådan grad at det vil forringe værdien af naturområderne som levested for bilag IV-arter eller naturværdierne generelt.

4.4 Lugtgener for omboende

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenekriterierne er overholdt. God management hvor der er fokus på tør strøelse og godt indeklima i kyllingestaldene vil begrænse lugtemissionen fra de nye staldbygninger.

Selvom lugtpåvirkningen fra anlægget øges med etableringen af slagtekyllingestaldene vurderes påvirkningen af være på et acceptabelt niveau.

4.5 Støjgener

Nærmeste nabo er ca. 350 m fra de nye staldbygninger. Det vurderes derfor at støj fra produktionen ikke vil være til gene for omkringboende.

Transporter til og fra ejendommen vil i vidt omfang ske ad tilkørslen fra Skodborgvej hvor ved transtort tæt forbi nabobeboelse minimeres. Transporter foregår så vidt muligt i dagtimerne på hverdage. Afhentning af mælk samt levering af daggamle kyllinger og afhentning til slagt fastlægges af slagteri og mejeri og vil kunne ske på alle tider af døgnet.

Ved optimal drift sikres at ventilationsanlægget ikke støjer unødigt. Optimal drift sikres ved rengøring efter hvert hold samt ved løbende vedligehold og servicering efter leverandørens forskrifter.

Der ændres ikke i kvæghold og mælkeproduktion. Da der ikke tidligere er modtaget bemærkninger eller klager i forhold til støj vurderes produktionen ikke at give anledning til støjgener for omkringboende.

4.6 Støvgener

Det vurderes ikke at driften vil give anledning til støvgener udenfor matriklen. Støv forekommer hovedsagelig ved foderhåndtering og transport. Støvgenerne forsøges begrænset ved hensynsfuld kørsel.

Der findes ikke tilgængelige teknologier til at reducere støv fra produktionen. Ventilationsluften vil indeholde støv, men ikke i mængder, der forventes at kunne give anledning til gener mere end et par meter fra ventilationsafkastene.

Støv fra håndtering af foder og strøelse til kvæg vil være uændret og vurderes ikke at være til gene for omkringboende.

4.7 Lyspåvirkninger

Om den eksisterende produktion er der skærmende bevoksning der begrænser lyspåvirkningen for omkringboende eller forbipasserende.

I de nye slagtekyllingestalde vil der ikke være lys om nattes og desuden er der ikke vinduer i staldene så eventuelt lys vil ikke være synligt udefra.

Ved gavlene vil der blive installeret arbejdslys som vil være tændt ved behov. Fx i forbindelse med klargøring til afhentning af kyllinger til slagt og klargøring til indsættelse af kyllinger. Lyset er kun tændt i begrænset omfang og vurderes derfor ikke at være til unødige gene for omkringboende og forbipasserende. Der er ikke tale om projektører eller lysmaster. Lyset vil ikke være blændende for forbipasserende på Skodborgvej.

4.8 Skadedyr

I afsnit 3.7.4 er skadedyrsforebyggelse og -bekæmpelsen beskrevet. Det vurderes herudfra at aftale med skadedyrsfirma, fokus på renholdelse og det at der ikke oplagres fast gødning på ejendommen er tilstrækkeligt til at forebygge og begrænse tilholdet af skadedyr på ejendommen.

4.9 Transporter

Da hovedparten af transporterne til og fra enedommen vil ske via indkørslen ad Skodborgvej giver udvidelsen ikke anledning til mange ekstra transporter forbi nabobeboelser. Da transport samtidig tilstræbes at foregå i dagtimerne på hverdage vurderes det ikke at transporter giver anledning til yderligere gener for omkringboende.

4.10 Energi

Der er for få år siden lavet energigennemgang af ejendommen uden at der er fundet omkostningsfornuftige besparelsesmuligheder. Anlægget til kvægholdet er slidt og dermed ikke optimalt i forhold til energiforbruget. Mælkeproduktionen forventes udfaset i løbet af få år fra kyllingeproduktionen er blevet etableret.

Slagtekyllingestaldene etableres med energioptimeret ventilation og lavenergibelysning som sikrer, at der ikke anvendes mere energi end nødvendigt på lys og ventilation.

Energiforbruget til opvarmning af staldene reduceres ved at etablerer varmeveksler på staldene. Der forventes ved anvendelse af varmeveksler at energiforbruget til opvarmning som minimum halveres i forhold til stalde uden varmeveksler.

I forbindelse med byggeriet af staldene er der fokus på at staldene bliver isoleret fornuftigt og at kuldebroer undgås.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Hovedparten af vandforbruget på ejendommen er drikkevand til dyrene. Vaskevand fra kyllingestaldene opsamles i samlebeholder med kapacitet på minimum 60 m² og håndteres derfra efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vandforbruget overvåges og spild vil hurtigt kunne opdages og skader udbedres.

Der er ikke sanitært spildevand i de eksisterende driftsbygninger. I forbindelse med kyllingeproduktionen etableres toilet. Sanitært spildevand opsamlet i lukket beholder og håndteres derfra efter gældende regler.

Afstanden fra ejendommens anlæg til søer og vandløb er forholdsvis stor og der er ikke risiko for afstrømning.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Det vurderes at jordtypen og terrænet er egnet til etablering af nye staldbygninger. Der er ikke behov for omfattende terrænregulering i forbindelse med byggeriet. Tagvand fra de nye bygninger vil kunne nedsives på arealerne.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at der i forbindelse med produktionen er helt særlige forhold der giver anledning til yderligere regulering. Produktionen af slagtekyllinger giver kun meget sjældent anledning til anvendelse penicillin eller anden medicinering. Der er fokus på fødevarer sikkerhed og smittebeskyttelse i produktionen hvorfor der ikke er fri adgang til staldene.

4.14 Alternative løsninger

Området omkring den eksisterende ejendom er blevet undersøgt og eneste mulighed for at etablerer slagtekyllingeproduktionen er syd for de eksisterende anlæg. Ved en placering nord for de eksisterende anlæg vil lugtgeneafstanden til omkringboende ikke kunne overholdes.

Som alternativ til den valgte placering kunne staldene i stedet placeres nord-syd. Dette er fravalgt da det vurderes at dette vil få staldene til at virke mere dominerende i landskabet.

Et tredje alternativ ville være at placere stalden i det åbne land. Dette er fravalgt da det er vurderet at være en unødvendig ekstra påvirkning af landskabet med etablering i det åbne land.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Inger Knude, Miljø og Projektkonsulent, Kolding Herreds Landbrugsforening, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Da der etableres 6.140 m² stald til slagtekyllingeproduktion er der tale om et IE-brug.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af produktionen vil stald-, gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort, så der ikke er fare for forurening. Affald bortskaffes efter kommunens regulativer. Herved sikres det at anlægget ikke vil udgøre en miljømæssig risiko efterfølgende.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.9 og 4.2

5.2.1 BAT-Energi

Der installeres lavenergiventilation i kyllingehusene. Ventilationen reguleres automatisk efter behov ud fra temperatur og fugt. Herved sikres at der ikke ventileres unødigt. Lavenergiventilation anses som BAT.

Der opsættes lavenergi belysning i kyllingestaldene. Lyset skal være dæmpbart. Lyset styres efter lysprogram og er slukket om natten. Dette anses som BAT på belysning.

Varmegenindvinding fra mælkekøling og stald anvendes til opvarmning af beboelse.

Der installeres varmeveksler på kyllingehusene hvorved energiforbruget til opvarmning reduceres betragteligt.

5.2.2 BAT-Vand

Vandforbruget følges løbende. Der er vandur på egen boring så det samlede forbrug kan følges.

Drikkeinstallationerne efterses dagligt og eventuelle fejl udbedres hurtigst muligt. I slagtekyllingeproduktionen anvendes drikkenipler som anses for at være bedst tilgængelige teknik til drikkevandsforsyning.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensning som anses for at være BAT ved rengøring.

5.2.3 Management

Ved ibrugtagning af miljøgodkendelsen indføres miljøledelse.

Mælkeproduktionen følger Arlagårdens egenkontrolsystem.

For slagtekyllingeproduktionen følges egenkontrolsystemet ACQP (eller et tilsvarende system).

Principperne i godt landmandsskab følges

6. Konklusion

Ud fra en samlet vurdering af det samlede anlæg må konkluderes at etableringen af slagtekyllingeproduktion og den samlede drift af ejendommen kan ske uden væsentlig indvirkning på miljøet.

Placeringen af nye bygninger er sket under hensyntagen til både landskab og omkringboende så bygningsmassen så vidt muligt fremstår samlet, men så gener fra lugt og støj samtidig begrænses.

Staldanlægget er placeret i stor afstand fra naturområder og det samlede anlæg kan drives uden at påvirke naturarealer eller bilag IV arter i en grad der forventes at ville forringe deres kvalitet eller udbredelse.

Håndtering af husdyrgødning sker på en måde så risikoen for forurening minimeres.

BAT i forhold til management, vand, energi samt ammoniakemission er anvendt.